

Mevrouw Sophie Wilmès, Eerste Minister,
Mevrouw Nathalie Muylle, Minister belast met Armoedebestrijding en Gelijke Kansen

Kopie aan :

Mevrouw Maggie De Block, Ministre van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie
De heer Koen Geens, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie
De heer Alexandre Lesiw, Voorzitter a.i. van de POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding,
Sociale Economie et Grootstedenbeleid

Brussel, 25 maart 2020

Onderwerp : Coronavirus en de gezondheids- en sociale crisis - Aanbevelingen (niet-exhaustief) voor sociale noodmaatregelen gericht op de meest kwetsbare bevolkingsgroepen

Beste mevrouw Wilmès, Beste mevrouw Muylle,

Het Belgian Anti-Poverty Network is de federale middenveldorganisatie die de regionale netwerken armoedebestrijding¹ op het federale en Europese niveau vertegenwoordigt en hun werk hieromtrent coördineert. Het beleidswerk van BAPN is gebaseerd op de ervaringskennis van mensen in armoede en de organisatie heeft als doel om mensen in armoede te laten deelnemen aan het federaal beleidsproces. In dit verband stelt BAPN haar expertise ter beschikking voor het opstellen van een sociaal noodplan dat het mogelijk maakt om informatie van het terrein snel door te geven en te laten circuleren naar de regering Wilmès en vice versa.

Concreet stelt BAPN voor om op het federale niveau een task force “Coronavirus – sociale hoogdringendheid” op te richten met als doel sociale maatregelen op korte en lange termijn te coördineren. De EMRG is in het leven geroepen voor de coördinatie van de algemene economische maatregelen. De buitengewone omstandigheden die mensen in armoede in het bijzonder zwaar treffen vereisen evenzeer voor hen een specifieke aanpak.

Dit zou vertaald kunnen worden in een directe coördinatie onder leiding van de kabinetten Wilmès en Muylle (om een efficiënte coördinatie van alle relevante beleidsdomeinen te garanderen en de link met het federaal armoedebeleid en de expertise ter zake te maken).

Deze task-force zou, naast BAPN, ook kunnen bestaan uit de federale dienst ervaringsdeskundigen, de koepelorganisaties van de OCMW's en de sociale diensten, enz.

Gelijkaardige initiatieven worden genomen op regionaal niveau, bijvoorbeeld in Wallonië. Het lijkt ons zinvol en belangrijk om een goede uitwisseling tussen de verschillende machtsniveaus te bewerkstelligen om voor coherente en snelle oplossingen voor de bevolking te zorgen, in het bijzonder voor de meest kwetsbare groepen.

---

¹ Netwerk tegen Armoede, Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté, Brussels Platform Armoede en le Forum Bruxelles contre les Inégalités

Eerste voorstellen (niet-exhaustief)

De verschillende regeringen, gecoördineerd door de regering Wilmès, hebben in een situatie van hoogdringendheid belangrijk werk verricht, zowel op vlak van gezondheid om de verspreiding van het coronavirus zoveel mogelijk af te remmen en de gezondheidssector voor te bereiden op een besmettingspiek, als op sociaal-economisch vlak om het risico op economische en sociale schokken op te vangen.

Sommige bevolkingsgroepen werden echter in het bijzonder getroffen door zowel het coronavirus als de eerste algemene maatregelen die werden genomen, wat begrijpelijk is in een situatie van hoogdringendheid .

BAPN vraagt daarom dat er snel een reeks eerste maatregelen genomen worden, om enerzijds het verspreidingsrisico van het virus te beperken voor kwetsbare doelgroepen, die een groter risico lopen om ernstig ziek te worden, en om anderzijds de sociale risico's en de mogelijk zware gevolgen van de crisis voor mensen in armoede tot een minimum te herleiden. We zijn ons bewust van de omvang van het werk dat tijdens deze crisisperiode verricht dient te worden. Daarom hebben we de beleidsthema's in volgorde van prioriteit opgesomd, waarbij gezondheid, inkomen, schulden en dakloosheid voor ons de meest hoogdringende zijn. Deze eerste aanbevelingen zijn niet exhaustief. Wij zijn ter beschikking om deze verder te verfijnen, te specificeren en aan te vullen, zowel m.b.t. maatregelen op korte als op lange termijn.

A. Gezondheid

- Proactieve opvolging van kwetsbare patiënten van wie de medische afspraken geannuleerd werden omdat ze als " niet-dringend " beschouwd werden, eerst telefonisch en indien nodig in persoon; dit omwille van de snellere en meer ernstige complicaties die zich bij deze patiënten kunnen voordoen en om de reeds bestaande non-take up en het uitstellen van gezondheidszorgen bij kwetsbare groepen niet te verergeren;
- Gratis ambulancedienst tijdens de crisisperiode.

B. Inkomen

- Automatische verhoging van de tijdelijke werkloosheid, niet-tijdelijke werkloosheid die begonnen is tijdens de quarantaineperiode, en sociale uitkeringen en tegemoetkomingen tot boven de armoedegrens.
- Bevriezing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen voor de duur van de crisis.
- Tijdelijke "bonus" voor alle uitkeringen en tegemoetkomingen om het hoofd te bieden aan de extra kosten om te kunnen voorzien in zijn / haar levensonderhoud gedurende de crisis (verwarming, water, gas, verlenging van domicilie, kosten van thuisonderwijs - inktpatronen, printer, enz. -, ziekte, prijsschommelingen in winkels, voedselhulp en andere minder toegankelijke voordelen, enz.)
- Verzending van een brief naar de IGO-gerechtigden om hen te informeren over de opschorting van de controles tijdens de social distancing-maatregelen.

C. Schulden

- Consumenten die in moeilijkheden verkeren de mogelijkheid bieden om een afbetalingsplan af te sluiten, ofwel om kosteloos de vervaldatum van hun hypothecaire en consumentenkredieten te overschrijden.²

---

² Niet alle consumenten met een kredietovereenkomst worden door de corona-epidemie financieel getroffen. Als de voorgestelde maatregelen alleen worden toegepast op consumenten die financieel geraakt worden zou dat

- Opschorting van tenuitvoerleggingsprocedures door deurwaarders (beslaglegging op roerende goederen, overdracht of beslag van loon, beslag op bankrekeningen, beslag op onroerend goed, hypotheaire inschrijvingen) met, indien nodig, een verlenging van de beroepstermijnen tot het einde van de isolatiemaatregelen
- Opschorting van extra kosten in geval van niet-naleving van het terugbetalingsplan tijdens de periode van de quarantainemaatregelen.
- Aanbevelingen geven aan advocaat-schuldbemiddelaars in het kader van de collectieve schuldenregeling, o.a. betreffende het bieden van flexibiliteit bij de toepassing van de huidige regelgeving en het toekennen van een verhoging van de wekelijkse budgetten.

D. Dak- en thuisloosheid

- Federale coördinatie van de maatregelen van alle overheden om de bijkomende opvangcapaciteit op bovenlokaal niveau voor dakloze personen te verhogen (op Vlaams, Waals, Brussels en federaal niveau in samenwerking met het lokale niveau): Organisatie van de opvang + ondersteuning (ook financieel) van de organisatie van de opvang op lokaal niveau (bv. hotels, sporthallen, ...).
- Uitbreiding op het federale niveau van het moratorium op uithuiszettingen, met specifieke aandacht voor woonwagenbewoners en mensen die op een camping verblijven
- Opschorting van de strafbaarstelling van krakers gedurende de periode van social distancing
- Heroriëntatie van de algemene politierichtlijnen tijdens de periode van de isolatiemaatregelen: geen acties tegen bedelarij.

E. Gevangenis

- Gratis telefonische toegang voor gedetineerden tijdens de quarantainemaatregelen.
- Vrijlating van gedetineerden in voorlopige hechtenis die geen gevaar voor anderen vormen
- Versterking van de gezondheidsopvolging in de gevangenis met effectieve middelen om een veilige zorg te garanderen
- Individuele opvolging om te waarborgen dat de persoon die de gevangenis verlaat over een huisvestingsplan beschikt dat voldoet aan de criteria die gelden tijdens de quarantainemaatregelen (opvoeding van openbare en privé-ruimtes - sportzalen, gemeenschapsruimten, jeugdherbergen, privé-hotels, leegstaande openbare woningen, ...).

F. Migratie

- Dringende medische bijstand: opschorting van de noodzaak van voorafgaande passage via het OCMW (met name voor ziekenhuisrekeningen, ambulance). Tijdelijke schorsing van de sociale onderzoeken door het OCMW.
- Omzendbrief waarin wordt aanbevolen om in alle lokale diensten (welzijnscentra, dokterskantoren, gespecialiseerde diensten) folders met de federale aanbevelingen af te

---

betekenen dat zij hun financiële schade moeten bewijzen. Dit betekent een bijkomende administratieve belasting voor mensen die het al moeilijk hebben wegens de coronacrisis. Dit moeten we vermijden en zou bovendien de overheid veel bijkomend administratief werk besparen. Consumenten met een kredietovereenkomst die niet financieel getroffen worden door corona zijn voornamelijk mensen die nog werken, ofwel in de gezondheidszorg ofwel in economische sectoren die noodzakelijk draaiende moeten gehouden worden. We denken dan aan chauffeurs van vrachtvervoer voor de bevoorrading en pakjesbezorgers, werknemers in de productie en verkoop van levensnoodzakelijke goederen zoals voeding. Deze mensen kunnen best ook een ondersteuning gebruiken als aanmoediging voor het belangrijke werk dat zij doen in deze moeilijke periode.

drukken. Deze dienen beschikbaar te zijn in zo veel mogelijk verschillende talen. Op regionaal vlak werden hier al initiatieven rond genomen.³

- Automatische verlenging van de verblijfsvergunningen voor de duur van de isolatieperiode, ter verlichting van de dienstverlening die overbelast is.
- Sluiting van gesloten centra en individuele opvolging om mensen een herhuisvestingsplan te garanderen (opeising openbare en privé-ruimtes - sportzalen, gemeenschapsruimtes, jeugdherbergen, privé-hotels, leegstaande openbare woningen, ...).
- Heropening van de asielaanvraagprocedures in een veilige omgeving. Mogelijk kan hiervoor een geschikte tijdelijke plaats voorzien worden en/of wordt de optie voorzien om aanvragen per post en digitaal te verzenden. Regionale actoren die instaan voor de situatie van migranten in transit moeten ondersteund worden. Door de huidige omstandigheden zitten deze mensen vast op het Belgisch grondgebied en kunnen zij geen asiel aanvragen. Het is dus van belang om de aanpak van deze humanitaire situaties voldoende te ondersteunen.

G. Justitie

- Flexibiliteit in de toekenning van tweedelijnsrechtsbijstand en rechtsbijstand: indien de persoon niet alle documenten kan overleggen, moet een voorlopige subsidie mogelijk zijn.
- Verificatie dat alle Bureaus voor Juridische Bijstand een fysieke permanentie organiseren met respect voor de social distancing-maatregelen, en het voorzien van een procedure van dienstverlening op afstand (permanentie via telefoon en internet).
- Verlenging van de gratis verzending van documenten via het DPA-deposit tot het einde van de quarantainemaatregelen (vandaag vastgelegd tot 31 maart)

Met de meeste hoogachting,

Guy Tordeur, Voorzitter BAPN

Caroline Van der Hoeven, Coördinatrice BAPN

---

³ Vertalingen van de noodzakelijke maatregelen werden reeds gemaakt door verschillende instanties : <https://setisw.com/infos-coronavirus/> et <https://www.integratie-inburgering.be/corona-meertalige-info>